

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 17C/337/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512210962
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Tatranská
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2015:7512210962.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice-okolie, sudkyňa JUDr. Oľga Tatranská, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s r. o., so sídlom: Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zast.: TOMÁŠ KUŠNÍR, s r. o., so sídlom: Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: Z. Z., Y. G. I. F. XXX, XXX XX I. F., J.. XX.X.XXXX, za účasti vedľajšieho účastníka: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom: Važecká 16, 080 05 Prešov, IČO: 42 176 778, zast.: Advokátska kancelária JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom: Ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, v konaní o zaplatenie 2 779,85 eura s prísl. takto

rozhodol:

Žaloba sa ohľadom sumy 505,80 eura s prísl. z a m i e t a.

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby žalovaný bol zaviazaný na zaplatenie sumy 2779,85 eura spolu s úrokom z omeškania 9,25 % ročne zo sumy 2486,61 eura od 21.6.2011 až do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. Zo žalovanej sumy 2779,85 činila istinu suma 2486,61 eura a suma 293,24 eura kapitalizované úroky z omeškania vyrátané ku dňu postúpenia pohľadávky.

Pohľadávku nadobudol žalobca Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24.3.2011 uzatvorenou s postupcom SLSP a.s.

Žalovaný sa k veci vyjadril neurčito.

Vedľajší účastník v podaní zo dňa 15.11.2012 ako aj na pojednávaní dňa 17.2.2014 namietol premlčanie pohľadávky, neplatnosť dohody o uznaní záväzku a navrhol žalobu zamietnuť.

O veci súd rozhodol rozsudkom zo dňa 10.3.2014 tak, že zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 1005,63 eura spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne: zo sumy 42,15 eura od 21.07.2009 do zaplatenia, zo sumy 42,15 eura od 21.08.2009 do zaplatenia, zo sumy 42,15 eura od 21.09.2009 do zaplatenia, zo sumy 42,15 eura od 21.10.2009 do zaplatenia, zo sumy 42,15 eura od 21.11.2009 do zaplatenia, zo sumy 42,15 eura od 21.12.2009 do zaplatenia, zo sumy 42,15 eura od 21.01.2010 do zaplatenia, zo sumy 42,15 eura od 21.02.2010 do zaplatenia, zo sumy 42,15 eura od 21.03.2010 do zaplatenia, zo sumy 42,15 eura od 21.04.2010 do zaplatenia, zo sumy 42,15 eura od 21.05.2010 do zaplatenia, zo sumy 42,15 eura od 21.06.2010 do zaplatenia, zo sumy 42,15 eura od 21.07.2010 do zaplatenia, zo sumy 42,15 eura od 21.08.2010 do zaplatenia, zo sumy 42,15 eura od 21.09.2010 do zaplatenia, zo sumy 42,15 eura od 21.10.2010 do zaplatenia, zo sumy 42,15 eura od 21.11.2010 do zaplatenia, zo sumy 42,15 eura od 21.12.2010 do zaplatenia, zo sumy 42,15 eura od 21.1.2011 do zaplatenia, zo sumy 42,15 eura od 21.2.2011 do zaplatenia, zo sumy 42,15 eura od 21.3.2011 do zaplatenia a spolu s 9,25

% ročný úrokom z omeškania zo sumy 40,16 eura od 21.04.2011 do zaplataenia, zo sumy 80,32 eura od 5.5.2011 do zaplataenia, všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcom rozsahu bola žaloba zamietnutá a o trovách konania si súd vyhradil právo rozhodnúť po právoplatnosti rozsudku. Keďže predmetom konania bola suma 2779,85 eura a v rozsahu 1005,63 eura bolo žalobe vyhovené, zamietnutie žaloby sa týkalo sumy 1774,22 eura, z toho v sume 293,24 eura kapitalizované úroky z omeškania vyrátané ku dňu postúpenia pohľadávky.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal zo skutkových zistení, že:

- právny predchodca žalobcu - pôvodný veriteľ Slovenská sporiteľňa a.s. pohľadávku, ktorá je predmetom konania, postúpil na žalobcu zmluvou zo dňa 24.2.2011,
- zmluvou o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 07.07.2006 pôvodný veriteľ poskytol žalovanému finančné prostriedky, ktorých splatenie bolo upravené v zmluve,
- žalovaný porušil svoje povinnosti splácať splátky a riadne včas, dostal do omeškania, preto svoju pohľadávku voči žalovanému postúpil na žalobcu,
- podľa tvrdenia žalobcu žalovaný ku dňu postúpenia dlhoval celkovú sumu 2779,85 eura, pozostávajúcu zo sumy istiny 2486,61 eur a úrokov z omeškania 293,24 eura.

Zo zmluvy o poskytnutí úveru (čl. 4), súd zistil, že z ktorej súd zistil, že SLSP a.s. poskytla žalovanému sumu 44.500 Sk (1.477,13 eura) zmluvou č. 0447078293 zo dňa 7.7.2006. Túto sumu sa zaviazal vrátiť veriteľovi spolu s riadnym úrokom 17,70 % ročne v splátkach po 1.210 Sk (40,16 eura), čo spolu s poplatkom za správu úveru 60 mesačne (1,99 eura) činilo 42,15 eura mesačne. Splátky boli splatné vždy do 20. dňa v mesiaci počnúc prvou splátkou dňa 20.08.2006 a poslednou dňa 20.6.2011 (v celkovom počte 59 splátok). V týchto splátkach je zohľadnený tiež zmluvný úrok 17,70 % a žalovaný by riadnom splácaní zaplatil celkovú sumu 2486,85 eura.

Ako vyplynulo z kompletného výpisu z úverového účtu žalovaného (čl. 78), žalovaný zaplatil celkom 592,47 eura (17.848,70 Sk).

Žalobca o. i. predložil súdu „Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku“ zo dňa 18.7.2011 (čl. 20) ktorú mal žalovaný podpísať. V zmysle čl. 3 bod 3.1 tejto dohody osoby uvedené v bode 1.2 alebo 1.3 dohody vyhlasujú, že majú vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Z bodu 2 „Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku“ vyplýva, že žalovaný uznal svoj záväzok vo výške 2486,61 eura titulom zmluvy so Slovenskou sporiteľňou zo dňa 7.7.2006. V bode 3.1 dohody sa zaviazal splatiť svoj záväzok uvedený v bode 2 dohody v mesačných splátkach po 30 eur, dátum prvej splátky bol 30.8.2011. Vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch je obsiahnutý v bode 3 dohody, ktorý je označený ako „Forma splatenia záväzku“.

Žalovaný pred súdom potvrdil, že si v banke požičal cca 44.000 Sk, ktoré použil pre deti. V tom čase bol zamestnaný v U.S. Steele a po tom, ako u neho zistili v rámci preventívnych prehliadok závažné ochorenie, z práce ho prepustili. Okrem toho má tiež výpadky pamäte, nevie ani čítať ani písať, vie sa len podpísať. Za tým účelom súd predložil žalovanému viaceré listiny, nachádzajúce sa v spise a uviedol, že: podpis na úverovej zmluve je jeho podpis, na jednej z doručeníek tiež, podpis na druhej doručenke je podpisom jeho družky, ktorá mu odovzdala predvolanie a podpis na dohode o uznaní záväzku nie je jeho podpis a nevie komu patrí. Poprel, že by niekedy v živote bol u neho fyzicky doma za účelom podpísania takéhoto papiera.

Bez potreby osobitného skúmania je zjavné, že podpis žalovaného na „Dohode“ sa ani len nepodobá tým podpisom, ktoré žalovaný označil za svoje vlastné na iných listinách.

Vedľajší účastník na strane žalovaného navrhol žalobu zamietnuť. Už v písomnom vyjadrení z 15.11.2012 poukázal na to, ak žalobca resp. právny predchodca (podľa tvrdenia v žalobe) od zmluvy odstúpil, došlo k predčasnému zosplateniu úveru a žalobca má preukázať, ako a kedy k tomu došlo a za predpokladu, že to bolo viac ako 3 roky, popr. pri odstúpení od zmluvy 2 roky, vzniesol námietku premlčania. Ohľadom Dohody o uzavretí splátkového kalendára uviedol, že sa jedná o kombináciu jednostranných a dvojstranných právnych úkonov, pričom sa jedná o vopred pripravený formulár veriteľa, pripravený pre dlžníka v postavení spotrebiteľa iba na podpis, ktorej obsah spotrebiteľ nemá možnosť jej obsah nijako ovplyvniť. Ustálil toto konanie za neprijateľný spôsob podsunutia formulára o uznaní

záväzku len kvôli dosiahnutiu 10 ročnej premlčacej doby a preto je pre užívanie nekalej obchodnej praktiky neplatná.

Žalobca v stanovisku zo dňa 28.2.2013 oponoval tvrdeniam vedľajšieho účastníka s poukazom na znenie § 110 ods. 1 OZ k § 558 OZ tvrdiac, že zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Navyše, uznanie práva podľa § 110 ods. 1 OZ nemožno stotožňovať s uznaním podľa § 558 OZ, pretože uznaním práva podľa § 110 ods. 1 OZ dochádza k predĺženiu premlčacej doby na 10 rokov a to bez ohľadu na to, či dlžník v čase uznania o premlčaní vedel. Žalobca v postavení postupníka nemá charakter dodávateľa a na Dohodu o uznaní záväzku sa ustanovenia o neprijateľných zmluvných podmienkach nevzťahujú.

Na pojednávaní dňa 17.2.2014 vedľajší účastník (ďalej len VÚ) okrem skutočností, prezentovaných v písomnom vyjadrení k návrhu o. i. poukázal aj na rozpornosť tvrdení žalobcu zosplatnení úveru tvrdiac, že vzhľadom na to, že žalovaný bol v omeškaní po dobu viac ako 4 roky, premlčanie je na mieste. Poukázal tiež na § 92 ods. 8 zákona o bankách takže v čase postúpenia musela byť pohľadávka banky zročná. Ohľadom doby zročnosti celého dlhu sú teda údaje žalobcu rozporné keď tvrdí, že úver zosplatnil právny predchodca žalobcu, no následne tvrdí, že to bol žalobca sám. Namietol tiež oprávnenosť sadzby úroku z omeškania 26,4 % ročne.

Žalobca reagoval na stanovisko VÚ tým, že podľa znenia § 92 ods. 8 zákona o bankách nevyplýva, že by banka nemohla postúpiť nezosplatnený či inak neukončený úver. Ohľadom VOP a o možnosti veriteľa odstúpiť od zmluvy resp. ukončiť zmluvný vzťah (čl. 7.6.1 VOP), právny predchodca toto právo nevyužil, o čom svedčí aj príloha k zmluve o postúpení pohľadávok, kde konečnú splatnosť úveru ako celku postupca uviedol dohodnutý dátum konečnej splatnosti podľa zmluvy t.j. 20.6.2011. Z doteraz vykonaného dôkazného materiálu, ani z jedného nevyplývalo, že právny predchodca úver predčasne zosplatnil, urobil to až žalobca.

Žalobca predložil súdu predložil listinu - výzvu k úhrade zo dňa 20.4.2011 (čl. 71), ktorou žalobca vyzval žalovaného, aby dlh v celkovej sume 2946,40 zaplatil do 4.5.2011.

Súd pri vyhodnocovaní vykonaného dokazovania musel v prvom rade vyriešiť základné sporné otázky a to:

- 1) či je dohoda o uznaní záväzku zo 18.7.2011 platná a či nastali účinky podľa § 110 ods. 1 OZ,
- 2) či došlo k predčasnej zročnosti celého nesplateného dlhu na úvere v dôsledku pretrvávajúceho omeškania žalovaného a ak áno tak ako a kedy,
- 3) akému režimu sa prejednávany vzťah podriadiť.

Súd skonštatoval, že medzi žalovaným a pôvodným veriteľom bola uzavretá spotrebiteľská zmluva vychádzajúca z ustanovení zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, pričom všeobecným predpisom, upravujúcim úverové vzťahy, je Obchodný zákonník.

Vo vzťahu k bodu 1) uzavrel, že Dohoda o uznaní záväzku zo 17.8.2011 nebola úkonom žalovaného, pretože, ako bolo v konaní preukázané, túto dohodu nepodpísal žalovaný. Jej účinky teda nenastali nielen pre jej neprijateľnosť ale hlavne preto, že ju žalovaný nepodpísal.

Vo vzťahu k bodu 2) mal súd za preukázané, že pohľadávka pôvodného veriteľa ako celok mala byť zaplatená dňa 20.6.2011 a keďže nebolo preukázané že by v dôsledku omeškania žalovaného so splácaním úveru došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, z hľadiska plynutia času „bežal“ v splátkovom režime podľa zmluvy až do dňa 20.4.2011, kedy úver zosplatnil žalobca a vyzval žalovaného na úhradu celého dlhu do 4.5.2011 (k tomu úkonu došlo 1 mesiac pred zmluvnou splatnosťou).

3) Prejednávaný úverový vzťah súd posúdil podľa zmluvného typu upraveného v Obchodnom zákonníku avšak ako občianskoprávny vzťah vzhľadom na to, že sa jedná o spotrebiteľský úver, aplikoval právnu úpravu v Občianskom zákonníku. Prihliadol na premlčanie jednotlivých splátok splatných v dobe viac ako 3 roky pred podaním žaloby podľa Občianskeho zákonníka a to podľa § 100, § 101 a § 103. V rozsahu nepremlčaných splátok, ktoré boli žalobcovi priznané v celkovej sume 1005,63 eura s príslušenstvom.

Tento výrok sa stal právoplatný dňa 10.4.2014 spolu s výrokom o zamietnutí žaloby v sume 1268,42 eura a o trovách konania.

Proti rozsudku zo dňa 10.3.2014 vo výroku, ktorým bola žaloba v rozsahu sumy 1774,22 eura, zamietnutá podal odvolanie žalobca, avšak iba do sumy 505,80 eura tvrdiac, že vzhľadom na charakter sporu, ktorý je absolútnym obchodom, je treba aplikovať 4 ročnú premlčaciu dobu. Hoci to v odvolaní žalobca priamo nešpecifikuje, suma 505,80 eura, ktorej zamietnutiu žalobca odporoval, zodpovedá práve 12 mesiacom (t. j. štvrtému roku), ktorý podľa jeho názoru premlčaný nie je ($12 \times 42,15 = 505,80$ eura).

Z takto formulovaného odvolania je zrejmé, že žalobca podal odvolanie do sumy 505,80 eura čo vyplýva to aj z obsahu odvolania v ktorom konštatuje, že žalobcovi vznikol nárok na úhradu splátok počnúc splátkou splatnou 20.7.2008 až po splátku splatnú dňa 20.6.2011, t. j. 36 splátok spolu s príslušným úrokom z omeškania z každej splátky odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej splátky až do zaplatenia...“

Na základe odvolania žalobcu Krajský súd v Košiciach svojím uznesením 5Co/167/2015 - 143 zo dňa 13.5.2015 rozsudok okresného súdu zo dňa 10.3.2014 vo výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá, rozsudok z 10.3.2014 zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie.

V predmetnom uznesení zo dňa 13.5.2015 krajský súd o. i. poukázal na to, že podľa § 261 ods. 3 Obchodného zákonníka, pokiaľ ide o úverovú zmluvu na túto zmluvu sa aplikujú ustanovenia Obchodného zákonníka bez ohľadu na jej účastníkov, pretože sa jedná o absolútny obchod. Uložil prvostupňovému súdu posúdiť vec ohľadom premlčania podľa ustanovení Obchodného zákonníka.

V danom uznesení bol súdu prvého stupňa vytknutý nesprávny právny názor ohľadom premlčania, no správnosť zistenia skutkových okolností či preskúmateľnosť rozsudku mu vytknutá nebola.

Keďže zamietnutie žaloby v rozsahu sumy 1268,42 eura ($1774,22$ mínus $505,80$) sa stalo právoplatným dňa 10.4.2014, predmetom konania zostala suma 505,83 eura, ktorá sa v dôsledku odvolania právoplatnou nestala.

Po vrátení veci okresnému súdu bolo nariadené pojednávanie na deň 3.11.2015.

Medzi účastníkmi neboli sporné skutkové okolnosti danej veci, ani skutočnosti, konštatované v prvom rozsudku a uvedená záležitosť zostala iba v rovine právneho posúdenia otázky premlčania.

Na základe toho súd pri novom posudzovaní veci vychádzal zo skutkových okolností a listinných dôkazov oboznámených vyššie a zaoberal sa iba tým, čo zostalo predmetom konania.

Po tom, ako súd na pojednávaní dňa 3.11.2015 vyslovil svoj právny názor, žalobca poukázal na zrušujúce uznesenie Krajského súdu a v ňom vyslovený právny názor ohľadom tej časti, v ktorej bola žaloba zamietnutá a v týchto intenciách odporučil dôvodne podanej žalobe vyhovieť v zmysle pôvodne podaného návrhu na začatie konania. Poukázal na to, že Obč. zákonník je hmotnoprávny predpis v rámci čoho platí, že každá právna norma, ktorá bola zmenená zásahom štátnej moci, môže byť aplikovaná odo dňa svojej účinnosti v prípade, že nie sú upravené prechodnými a záverečnými ustanoveniami len na tie právne vzťahy, ktoré vzniknú po účinnosti novely predmetnej právnej normy. § 52 ods. 2, ktorý sa stal účinným dňom 1.4.2015 môže platiť preto iba pre tie právne vzťahy, ktoré boli zmluvne založené až od doby po tomto dátume, čo však neplatí pre tento prípad vzhľadom na to, že ku vzniku právneho vzťahu a nárokov nim založeného došlo oveľa skôr pred účinnosťou tejto novely. Vzhľadom na to, že platí princíp zákazu retroaktivity zastával názor, že v danom prípade nie je možné vec posúdiť výslovne podľa ustanovenia Obč. zákonníka ako základného civilného kódexu v oblasti hmotného práva. Vzhľadom na túto skutočnosť žiadal, aby súd túto vec posúdil v zmysle obchodno-právnych predpisov a na základe nich aj rozhodol.

Žalovaný uviedol, že z jeho strany nie sú žiadne ani skutkové či iné okolnosti, ktoré by potreboval doplniť oproti predchádzajúcej výpovedi v rámci pojednávania na tomto súde s tým, že bezo zvyšku trvá na všetkom, čo v rámci svojej výpovede v tomto konaní prezentoval a nehodlá na tom nič meniť.

Súd, vychádzajúc z uznesenia krajského súdu, v rozsahu predmetu konania, t. j. sumy 505,83 eura vec opätovne posúdil.

Podľa ust. § 497 Obch. zák. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa ust. § 502 Obch. zák. (1) Od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa ust. § 503 Obch. zák. (1) Záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú.

(2) Ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

Podľa § 504 Obch. zák. dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

Podľa § 506 Obch. zák. ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

Podľa § 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v deň uzavretia zmluvy:

Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme,
- b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 cit. zákona:

(1) Veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; 3) v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. 4)

(2) Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Je nesporné, že hlavný právny vzťah založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere z 7.7.2006 vznikol podľa osobitného predpisu, ktorý je lex specialis k všeobecnej právnej norme. Tento vzťah podlieha režimu spotrebiteľských úverov podľa zákona 258/2001 Z. z., a zároveň aplikácii všeobecných ustanovení ochrany spotrebiteľa podľa Občianskeho zákonníka, pretože: normy obchodného práva (vrátane všeobecnej úpravy úveru) sú použiteľné len vtedy, ak neodporujú úprave majúcej z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Obč. zákonníku a v predpisoch vydaných na jeho vykonanie.

Podľa § 52 Obč. zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej len OZ):

(2) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

(3) Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

V predmetnom konaní nebolo sporné, že medzi účastníkmi bola uzavretá spotrebiteľská úverová zmluva keďže SLSP a.s. bola v pozícii dodávateľa, ktorej predmetom podnikania sú bankové služby vrátane

poskytovania úverov a žalovaný v pozícii spotrebiteľa, ktorému boli peniaze poskytnuté za účelom jeho osobnej spotreby bez preukázania účelu použitia.

Vzťah Obchodného a Občianskeho zákonníka je založený na subsidiárnom základe, čo znamená, že Občiansky zákonník je vo vzťahu k Obchodnému zákonníku všeobecným a podporným právnym predpisom. Kombinácia oboch právnych predpisov má niekoľko rovín:

- a) vzťahy, ktoré v Obchodnom zákonníku nie sú upravené vôbec,
- b) vzťahy upravené tak v Obchodnom ako aj v Občianskom zákonníku,
- c) vzťahy, ktoré v Občianskom zákonníku nie sú upravené vôbec,
- d) vzťahy, ktoré sú upravené v Občianskom a čiastočne aj v Obchodnom zákonníku.

Vylúčiť aplikáciu Občianskeho zákonníka ako všeobecnej občianskoprávnej úpravy možno v obchodnoprávnom vzťahu pokiaľ:

- a) Obchodný zákonník danú problematiku komplexne upravuje osobitným spôsobom (napr. premičanie),
- b) Obchodný zákonník vylučuje aplikáciu Občianskeho zákonníka alebo jeho konkrétneho ustanovenia (napr. § 267 ods. 2 Obch. zákonníka vylučujúci aplikáciu § 49 Obč. zákonníka),
- c) dohoda zmluvných strán vylúči aplikáciu dispozitívneho ustanovenia Obč. zákonníka.

Keďže Obchodný zákonník aplikáciu právnej úpravy inštitútu spotrebiteľských zmlúv nevyklučuje, ani komplexne neupravuje osobitným spôsobom a § 52 je kogentné ustanovenia Obč. zákonníka, je nevyhnutné ju v skutkovo relevantných právnych vzťahoch aplikovať, pričom nie je dôležité či ide o relatívny obchodný záväzkový vzťah, absolútny obchodný záväzkový vzťah alebo fakultatívny obchodný záväzkový vzťah. Aj keď medzi účastníkmi konania bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere vo forme zmluvy o úvere podľa Obchodného zákonníka, ktorá je tzv. absolútnym obchodom, nič to nemení na tom, že na takýto spotrebiteľský záväzkový vzťah sa v plnom rozsahu uplatní úprava spotrebiteľských zmlúv obsiahnutá v Občianskom zákonníku. To znamená, že na spotrebiteľský záväzkový vzťah bez ohľadu na to, že má formu tzv. absolútneho obchodu, sa použijú kogentné ustanovenia Občianskeho zákonníka ako aj dispozitívne ustanovenia, odklon od ktorých by bol v neprospech spotrebiteľa (ustanovenia jednostranne kogentné pre dodávateľa).

V riešení problému, či aplikovať inštitút spotrebiteľských zmlúv aj v právnom vzťahu ktorý sa spravuje, či už zo zákona alebo zmluvy ustanoveniami Obch. zákonníka je potrebné mať na pamäti aj skutočnosť, že táto právna úprava bola a je sprevádzaná právnym predpisom verejnoprávneho charakteru, obsahujúceho kogentné ustanovenia a to zákonom na ochranu spotrebiteľa, pričom v minulosti išlo o zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, ktorý bol nahradený zákonom č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v platnom znení.

Podľa čl. XIV zákona č. 102/2014: Tento zákon nadobúda účinnosť 1. mája 2014 okrem čl. I, čl. II bodov 2 až 8, čl. III, čl. V bod 2, čl. VI, čl. VIII bodov 2, 4 až 6, 8 až 10, 19 až 24, 28, 31 a 36, čl. XII bodov 1 až 5, 12, 15 a 16, ktoré nadobúdajú účinnosť 13. júna 2014 a čl. II bodu 1, ktorý nadobúda účinnosť 1. apríla 2015.

Podľa čl. II bod 1 zákona č. 102/2014 Z. z., ktorým bolo novelizované ust. § 52 ods. 2 OZ: Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 879p OZ - Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 13.6.2014 - Ustanoveniami § 53 ods. 4 písm. s) a t), § 53 ods. 7 a § 614a sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 13. júnom 2014; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 13. júnom 2014 sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 12. júna 2014, ak nie je ustanovené inak."

Zo znenia tohto ustanovenia je zrejmé, že tieto prechodné ustanovenia sa novelizovaného § 52 ods. 2 netýkajú a bude sa aplikovať bez ohľadu na dobu vzniku právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté.

Súdu vzhľadom na vyššie uvedené hoci chcel, nemohol ohľadom premlčania sumy 505,80 eura rozhodnúť podľa právneho názoru vysloveného krajským súdom a názoru žalobcu, súc viazaný platným zákonom v čase rozhodovania, a preto v zmysle platnej právnej úpravy v Obč. zákonníku, ktorá má kogentný charakter, posúdil daný úverový vzťah síce ako zmluvný typ podľa Obchodného zákonníka, ale ako občianskoprávny vzťah podľa predpisov Občianskeho zákonníka a predpisov na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 5b zákona 250/2007 účinného od 1.5.2014: Orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 101 Obč. zákonníka:

Pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 Obč. zákonníka:

Ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Podľa zmluvy zo dňa 7.7.2006 mala byť posledná splátka zaplatená dňa 20.6.2011. Dokazovaním bolo preukázané, že žalobca úver zosplatnil v máji 2011 čo znamená, že úver dobehol (v podstate) v zmluvnom splátkovom režime. Ak mali byť splátky zaplatené do 20. dňa v mesiaci, premlčacia doba každej z nich začala plynúť 21. dňom a premlčanie sa bude posudzovať odo dňa splatnosti každej z nich osobitne. Za daného stavu možno teda konštatovať, že ak žaloba bola podaná 2.7.2012, potom splátky, ktoré mali byť zaplatené v období od 20.6.2009 dozadu sú premlčané.

Na základe uvedeného skutkového a právneho stavu súd žalobu aj v rozsahu splátok, splatných v období od 20.7.2008 do 20.6.2009 v celkovej sume 505,80 eura zamietol.

O trovách konania bude v zmysle rozsudku súdu zo dňa 10.3.2014 rozhodnuté až po nadobudnutí právoplatnosti aj tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na podpísanom súde v 3 vyhotoveniach. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach /§ 42 ods. 3 OSP/ uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie možno odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.